

Příklad 1

E-Ge GmbH se sídlem ve Vídni je společnost, která se zabývá distribucí elektroniky různých výrobců v západní Evropě. Jako dodavatel uzavřela E-Ge se společností **Olaf se sídlem v Oslu** smlouvu o opakovaných dodávkách elektronických přístrojů, které Olaf hodlala dále distribuovat na území Norska. Smlouva rovněž stanovila podmínky další distribuce (podmínky záruky, zajištění servisu aj.).

Zboží bylo vyráběno společností **O'Connell & Partners Inc. se sídlem v Dublinu**, jejímž distributorem je rovněž E-Ge. Odběr zboží uskutečňovala Olaf za podmínky EXW Incoterms v Dublinu. Převzetí zboží na základě mandátní smlouvy s Olaf prováděla **skotská** zasilatelská společnost **McDouglas, Ltd.**, která zajišťovala také přepravu zboží do Skandinávie. Zboží bylo podle smlouvy mezi E-Ge a Olaf odebíráno ve tříměsíčních pravidelných intervalech a bylo placeno vždy předem, kupující se prokazoval ve skladu potvrzením o zaplacení.

Smlouvy na prodej konkrétního zboží byly uzavírány na formuláři kupujícího, na jehož zadní straně byly otištěny obchodní podmínky. Žádná z částí smlouvy před podpisem neobsahovala včleňovací doložku. Obchodní podmínky obsahovaly mimo jiné ujednání: „*Spory budou rozhodovány třemi rozhodci. Každá ze stran bude jmenovat po jednom rozhodci, ti zvolí předsedu senátu. Rozhodci budou vybráni z listiny rozhodců vedené u Rozhodčího soudu při Obchodní komoře Norska v Oslu*“.

Závazkový vztah mezi E-Ge a Olaf bez větších zádrhelů fungoval cca tři roky. Lze si všimnout však těchto momentů:

- a) U jedné z dodávek došlo během přepravy k poškození zboží. Po vyložení v přístavu bylo zboží ihned uloženo do skladu společnosti Olaf. Zaměstnanci provedli kontrolu zboží až po třech týdnech, neboť v mezidobí byly Velikonoce a řada zaměstnanců měla dovolenou. Po provedení kontroly společnost Olaf uplatnila reklamaci u přepravní společnosti, ta ale namítala, že k poškození došlo vlivem špatného zabalení a umístění v kontejneru, v němž byly krabice se zbožím umístěny, proto žádnou náhradu neposkytla.
- b) Po uvedených třech letech se kupující dozvěděl, že na výrobce v Irsku byl podán návrh na zahájení insolvenčního řízení. V tu dobu měl zaplatit kupní cenu a odebrat další dodávku. Kupní cenu nezaplatil, zboží bez oznámení neodebral. Po té, co kontaktoval E-Ge, oznámil, že spolupráci s ohledem na insolvenční řízení irského výrobce ukončuje.

Otázky:

1. Proveďte kvalifikaci všech závazků v zadání a stanovte jejich právní režim.
2. Na které závazky uvedené v zadání dopadá Vídeňská úmluva.
3. Vyjádřete se k závaznosti obchodních podmínek, též s ohledem na dlouhodobost spolupráce.
4. Kde se mohou strany soudit? Je správné, že prodávající chce žalovat u Rozhodčího soudu při Obchodní komoře Norska v Oslu?
5. Uveďte možné verze posouzení odpovědnosti E-Ge v situaci popsané sub a). Jaké nároky by mohla společnost Olaf uplatnit?

6. Jak hodnotíte postup společnosti Olaf v situaci sub b)? Bylo možné, aby přestala plnit a posléze ukončila spolupráci?

Příklad 2

Společnost **Lapacho se sídlem v Portugalsku** dováží pro své evropské odběratele z Paraguaye exotické dřevo. Pro tyto účely si zřídila v **Asunciónu** (hlavní město Paraguaye) **pobočku a sklad. Rakouská společnost Möbel GmbH** pro jednu ze svých zakázek potřebovala 50m³ dřeva lapacho rosado. Jako svého dodavatele si zvolila společnost Lapacho. Aby dosáhla nižší kupní ceny, domluvila se s **českou společností Luxus, s.r.o.**, se kterou často spolupracovala a o níž věděla, že má zájem o 70m³ dřeva lapacho rosado, že svoje objednávky budou společnosti Lapacho prezentovat společně a uzavřou se společností Lapacho smlouvy současně, čímž se následně mezi sebou podělí i o náklady na přepravu dřeva do Evropy.

Na jednání, která probíhala v Rakousku, společnost Lapacho uzavřela dvě smlouvy, jednu s Möbel GmbH, druhou s Luxus, s.r.o. Smlouva s českou společností byla uzavřena dne 20.9.2006. Česká společnost předala společnosti Lapacho svůj návrh včetně obchodních podmínek, které obsahovaly dodatek, že tato společnost obchoduje pouze na základě svých obchodních podmínek a jakákoliv jejich změna musí být touto společností výslovně odsouhlasena; neobsahovaly žádnou procesní doložku. Společnost Lapacho vyjádřila svůj souhlas s tím, že se použijí její obchodní podmínky. Ty ovšem obsahovaly rozhodčí doložku ve prospěch stálého rozhodčího soudu v Lisabonu. Tuto skutečnost však jak portugalská, tak česká společnost přešly bez povšimnutí.

Dřevo lapacho rosado bylo z Paraguaye přepravováno nezávislým přepravcem, kterého zajistil prodávající. Naloděno bylo sice správné množství dřeva, vinou zaměstnanců společnosti Lapacho nebylo zřejmé, která část dřeva patří Möbel GmbH a která Luxus, s.r.o. V průběhu přepravy se loď přepravující dřevo dostala do silné bouře, část nákladu byla zaplavena a slanou vodou znehodnocena.

Náklad byl dopraven do České republiky (15.11.2006), kde při kontrole zboží (16.11.2006) bylo zjištěno jeho poškození. Den po zjištění poškození byla o této skutečnosti emailem informována paraguayská pobočka portugalského dodavatele. Ta obratem (ještě týž den) emailem sdělila, že během čtyř dnů (tj. do 21.11.2006) je schopná (z další dodávky směřující do Evropy) nahradit poškozenou část dřeva. Česká společnost zareagovala až 20.11.2006, s tím, že tuto náhradu nehodlá přijmout a že od smlouvy odstoupuje.

Veškeré otázky posuzuj pouze pro vztah společnosti Lapacho a Luxus, s.r.o.:

- 1) Bez návaznosti na další vývoj případu posuď, zda v Rakousku došlo k uzavření smlouvy mezi Lapacho a Luxus, s.r.o.
- 2) Jak byste v takovém případě posoudili právní režim smlouvy, případně řešili mezery VÚ?
- 3) Mohla společnost Luxus, s.r.o. odstoupit od smlouvy?

- 4) Bylo by možné, aby společnost Lapacho zareagovala na oznámení Luxus, s.r.o. o poškození dřeva tím způsobem, že poškození nastalo až v průběhu přepravy a z tohoto titulu jí to již nezajímá?
- 5) Jak bys posoudil přechod nebezpečí v situaci, kdy ihned po bouři kapitán lodi informoval o možnosti poškození zboží společnosti Lapacho, Möbel GmbH. a Luxus, s.r.o., a česká společnost se pro jistotu rozhodla svoji část nákladu prodat slovenské společnosti Moderní interiér, s.r.o., aniž by ji informovala o tom, že loď právě prošla těžkou bouří?